

Υποέργο: Αναδιάρθρωση Καλλιεργειών

1. Δικαιούχοι - Προϋποθέσεις

E-1	Το πρόγραμμα αφορά μόνο την περίπτωση αναδιάρθρωσης υφιστάμενης φυτείας δενδροκαλλιέργειας, ή είναι δυνατόν να ενταχθούν και νέες εγκαταστάσεις δενδρυλλίων σε αγροτεμάχια που είναι είτε χέρσα αυτή τη στιγμή είτε καλλιεργούνται με μονοετείς καλλιέργειες;
A-1	Το υποέργο αφορά <u>μόνο</u> την αναδιάρθρωση δενδρωδών καλλιεργειών και επομένως δεν είναι δυνατή η ένταξη αγροτεμαχίων που είτε είναι χέρσα είτε καλλιεργούνται με μονοετείς καλλιέργειες, όπως προκύπτει από την Αίτηση Ενιαίας Ενίσχυσης (ΕΑΕ) 2021 που υποβάλλεται με την αίτηση ενίσχυσης.
E-2	Εφόσον στο θεσμικό πλαίσιο δεν αναφέρεται ότι «επιλέξιμα είναι τα αγροτεμάχια που έχουν δηλωθεί ως δενδρώδη καλλιέργεια και στην ΕΑΕ 2021 και στην ΕΑΕ 2022», αυτό σημαίνει ότι αγροτεμάχιο που είχε δηλωθεί στην ΕΑΕ 2021 ως δενδρώδης καλλιέργεια αλλά στην ΕΑΕ 2022 ως αγρανάπαυση ή μονοετής καλλιέργεια, είναι επιλέξιμο; Απλά, σε αυτό το αγροτεμάχιο δεν είναι επιλέξιμη η δαπάνη εκρίζωσης αλλά είναι επιλέξιμη η δαπάνη φύτευσης. Ισχύει;
A-2	Η ΕΑΕ 2022 δεν ελέγχεται. Εφόσον πρόκειται για δενδρώδη καλλιέργεια, και εφόσον έχει δηλωθεί ως τέτοια στην ΕΑΕ 2021, θεωρούμε ότι θα έχει δηλωθεί ως δενδρώδης καλλιέργεια και το έτος 2022. Εάν, στην ΕΑΕ 2022 το αγροτεμάχιο έχει δηλωθεί με αγρανάπαυση ή μονοετή καλλιέργεια, σημαίνει ότι η δενδροκαλλιέργεια που υπήρχε το 2021, έχει εκριζωθεί. Η εκρίζωση των δενδρυλλίων θεωρείται ως έναρξη εργασιών, και επομένως, στην περίπτωση αυτή δεν τηρείται ο «χαρακτήρας κινήτρου» και το εν λόγω αγροτεμάχιο δεν μπορεί να κριθεί επιλέξιμο.
E-3	Στο συλλογικό φορέα που θα υποβάλει αίτηση ενίσχυσης στο υποέργο, θα μπορούν να συμπεριληφθούν, μόνο οι παραγωγοί, που καταθέτουν Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης (ΕΑΕ); Αν ναι, σύμφωνα με την ΕΑΕ 2022 θα γίνεται η ένταξή τους στο συλλογικό σχήμα; Αν λαμβάνετε υπόψη η ΕΑΕ του 2022, έχει σημασία η καλλιέργεια, που δηλώνει στο αγροτεμάχιο, που θέλει να εντάξει ο παραγωγός στο πρόγραμμα; Θα μπορεί να το αναδιαρθρώσει με ό,τι καλλιέργεια θέλει ανεξάρτητα από τι είναι δηλωμένο; Επίσης, τι ισχύει στην περίπτωση που ο συλλογικός φορέας είναι υπό σύσταση;
A-3	Στο παρόν υποέργο, επιλέξιμα για αναδιάρθρωση είναι τα αγροτεμάχια που έχουν δηλωθεί από τα μέλη του Συλλογικού Σχήματος, στην ΕΑΕ 2021, αποκλειστικά με δενδρώδη καλλιέργεια. Η αναδιάρθρωση των αγροτεμαχίων αυτών, μπορεί να γίνει με οποιαδήποτε δενδρώδη καλλιέργεια επιθυμεί το μέλος του Συλλογικού Σχήματος, ανάλογα με τις ανάγκες και προτεραιότητες του Συλλογικού Σχήματος, και πάντα σύμφωνα με τη Μελέτη του Πανεπιστημιακού φορέα. Στην περίπτωση υπό σύσταση συλλογικού φορέα, λαμβάνονται υπόψη οι ΕΑΕ 2021 που έχουν υποβάλει τα μελλοντικά μέλη του φορέα.
E-4	Σε περίπτωση που δικαιούχος είναι Συλλογικό Σχήμα, πχ Ομάδα Παραγωγών, όλα τα μέλη του θα πρέπει να προχωρήσουν σε αναδιάρθρωση των καλλιεργειών τους ή μπορεί να προχωρήσουν σε αναδιάρθρωση μόνο κάποια μέλη; Στη 2η περίπτωση που μόνο κάποια από τα μέλη της Ομάδας Παραγωγών, προχωρήσουν σε αναδιάρθρωση υπάρχει κάποιο ποσοστό που θα πρέπει να τηρηθεί;

A-4	Το υποέργο δεν θέτει ως προϋπόθεση, τη συμμετοχή στο πρόγραμμα αναδιάρθρωσης του συνόλου των μελών του Συλλογικού Φορέα. Μπορούν να συμμετέχουν μόνο κάποια από τα μέλη, ανάλογα με τις ανάγκες και προτεραιότητες του Συλλογικού Σχήματος. Το υποέργο δεν θέτει κάποιο περιορισμό σχετικά με το ποσοστό συμμετοχής των μελών ενός Συλλογικού Σχήματος. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να τηρούνται τα κατώτερα και ανωτέρα όρια του προϋπολογισμού κάθε πρότασης, που θέτει η Πρόσκληση.
E-5	Μέλος του Συνεταιρισμού αγόρασε ή νοίκιασε αγροτεμάχιο από μη μέλος και δεν πρόλαβε να το δηλώσει στην ΕΑΕ 2022, αλλά θα το δηλώσει το 2023. Είναι επιλέξιμο το αγροτεμάχιο;
A-5	Το αγροτεμάχιο είναι επιλέξιμο εφόσον έχει δηλωθεί στην ΕΑΕ 2021, ως δενδρώδης καλλιέργεια, από τον προκάτοχο του αγροτεμαχίου.
E-6	Είναι επιλέξιμο για αναδιάρθρωση αγροτεμάχιο παραγωγού, που έγινε πρόσφατα μέλος του συνεταιρισμού και τα στοιχεία της εγγραφής του δεν αναγράφονται ακόμη στο επικυρωμένο μητρώο μελών από το ΕΜΑΣ του 2021;
A-6	Ναι, εφόσον το νέο μέλος έχει δηλώσει το αγροτεμάχιο στην ΕΑΕ 2021, με δενδρώδη καλλιέργεια. Σε κάθε περίπτωση, το νέο μέλος θα πρέπει να περιλαμβάνεται σε επικαιροποιημένο Μητρώο μελών, μέχρι την υποβολή του πρώτου αιτήματος πληρωμής.
E-7	Σε περίπτωση ανανέωσης της καλλιέργειας επειδή έχει φτάσει στα όρια της μη παραγωγικής ηλικίας, με ποιο τρόπο αποδεικνύουμε αυτή την ηλικία;
A-7	Το υποέργο δεν θέτει ως προϋπόθεση συμμετοχής, την απόδειξη της παραγωγικής ηλικίας της δενδροκαλλιέργειας που θα αναδιαρθρωθεί.
E-8	Όταν μέλος του συνεταιρισμού εκριζώνει (εσπεριδοειδή) και φυτεύει (ακτινίδια) ή και το αντίθετο εκριζώνει (ακτινίδια) για να φυτεύσει (εσπεριδοειδή) και ο συνεταιρισμός δουλεύει μόνο ακτινίδια, θα είναι επιλέξιμα τα αγροτεμάχια και στις δυο περιπτώσεις αντίστοιχα;
A-8	Ναι, είναι επιλέξιμα, εφόσον έχουν δηλωθεί στην ΕΑΕ 2021, με δενδρώδεις καλλιέργειες και τηρούνται οι λοιποί όροι και προϋποθέσεις του υποέργου.
E-9	α) Τα μέλη που θα συμμετέχουν στο υποέργο θα πρέπει να αποφασιστούν κατά την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης ή μπορούν και αργότερα; β) Η ενίσχυση καταβάλλεται στην Ο.Π. και αυτή διανέμει το ποσό που αναλογεί σε κάθε παραγωγό ανάλογα με τα στρέμματα που έχει ή οι δαπάνες γίνονται από τους παραγωγούς και προσκομίζουν τα παραστατικά στην Ο.Π. ώστε να γίνει η εκταμίευση της ενίσχυσης;
A-9	α) Κατά την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης θα πρέπει να έχουν οριστεί τα αγροτεμάχια που θα αναδιαρθρωθούν και να έχει συμπληρωθεί ο σχετικός πίνακας. Επομένως τα μέλη του Συνεργατικού Σχήματος που θα συμμετέχουν στο υποέργο ορίζονται από την αρχή. Μετά την έγκριση της αίτησης ενίσχυσης, το Συνεργατικό Σχήμα έχει τη δυνατότητα να υποβάλει μέχρι δύο (2) αιτήματα τροποποίησης για ουσιώδεις διαφοροποιήσεις του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, όπως είναι η αλλαγή των αγροτεμαχίων που θα συμμετέχουν στην αναδιάρθρωση καλλιεργειών. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις του υποέργου και ειδικότερα, τα συμμετέχοντα αγροτεμάχια, να έχουν δηλωθεί στην ΕΑΕ 2021, με δενδρώδη καλλιέργεια. β) Οι δαπάνες πραγματοποιούνται από το Συνεργατικό Σχήμα, για λογαριασμό

	των παραγωγών-μελών του Σχήματος. Η ενίσχυση καταβάλλεται στο Συνεργατικό Σχήμα.
E-10	Μπορεί να εκριζωθεί αγροτεμάχιο Α, με δενδροκαλλιέργεια, και να φυτευτεί αγροτεμάχιο Β που μπορεί πχ να είχε αροτραία καλλιέργεια στην ΕΑΕ 2021; Εάν ναι, μπορεί το αγροτεμάχιο Β, να βρίσκεται σε άλλη Περιφερειακή Ενότητα από το Α;
A-10	Ναι, είναι δυνατή η εκρίζωση αγροτεμαχίου Α, μετά την υποβολή αίτησης ενίσχυσης από τον δικαιούχο, και η φύτευση δενδροκαλλιέργειας σε αγροτεμάχιο Β, παρόμοιας έκτασης. Το αγροτεμάχιο Β μπορεί να ανήκει σε διαφορετική Περιφερειακή Ενότητα, αρκεί να προκύπτει από το καταστατικό του Συνεργατικού Σχήματος, η δραστηριοποίηση του Σχήματος σε όλες τις Περιφερειακές Ενότητες/ Περιφέρειες που ανήκουν τα συμμετέχοντα αγροτεμάχια. Σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα με την Πρόσκληση του υποέργου, ισχύει ότι: <i>«Σε περίπτωση που η υλοποίηση της επένδυσης λαμβάνει χώρα σε περισσότερες από μία Περιφερειακές Ενότητες με διαφορετικά ποσοστά έντασης ενίσχυσης, στην οικονομοτεχνική μελέτη γίνεται ανάλυση των επιλέξιμων δαπανών ανά Περιφερειακή Ενότητα και υπολογίζεται διακριτά το ποσό της επιχορήγησης ανά Περιφερειακή Ενότητα και ανά επιλέξιμη δαπάνη».</i>
E-11	Είναι επιλέξιμο προς αναδιάρθρωση, αγροτεμάχιο που έχει δηλωθεί στην ΕΑΕ 2021 με συγκαλλιέργεια επιλέξιμων και μη επιλέξιμων καλλιεργειών (π.χ. ακτινίδια με βίκο, σύκα με ελιές); Εφόσον, είναι, ποια έκταση θα υπολογιστεί για τις δαπάνες εκρίζωσης και αναδιάρθρωσης;
A-11	Αγροτεμάχιο με συγκαλλιέργεια επιλέξιμων και μη επιλέξιμων καλλιεργειών (π.χ. ακτινίδια με βίκο ή σύκα με ελιές) είναι επιλέξιμο, εφόσον στο αγροτεμάχιο, μετά την εκρίζωση των υφιστάμενων φυτειών, εγκατασταθεί μία επιλέξιμη καλλιέργεια (όχι συγκαλλιέργεια). Για το κόστος εκρίζωσης λαμβάνεται υπόψη μόνο η έκταση της επιλέξιμης δενδροκαλλιέργειας, όπως αυτή έχει δηλωθεί στην ΕΑΕ 2021.
E-12	Παραγωγός που ενδιαφέρεται να ενταχθεί στο υποέργο κατέχει αγροτεμάχιο 20 στρεμμάτων με δέντρα αλλά θέλει να αναδιαρθρώσει μόνο τα 10 στρέμματα. Με ποιον τρόπο μπορεί να δηλωθεί το εν λόγω αγροτεμάχιο;
A-12	Στον πίνακα αγροτεμαχίων θα πρέπει να προστεθεί σημείωση για την αιτούμενη έκταση, δηλ. τα 10 στρέμματα. Στην οικονομοτεχνική μελέτη θα πρέπει να γίνει πλήρης αναφορά των εκτάσεων που θα αναδιαρθρωθούν σε σχέση με τις συνολικές εκτάσεις των αγροτεμαχίων.
E-13	Σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο, δεν είναι επιλέξιμα τα μονοετή φυτά. Αυτό πως τεκμηριώνεται-αποδεικνύεται; Με την αναγραφή στο τιμολόγιο ότι πρόκειται για 2-ετή φυτά ή με σχετική βεβαίωση του φυτωριούχου;
A-13	Το υποέργο της αναδιάρθρωσης αφορά αποκλειστικά δενδρώδεις καλλιέργειες και ποικιλίες επιτραπέζιων σταφυλιών και σταφίδας. Η εγκατάστασή τους, αποδεικνύεται από τα σχετικά παραστατικά φυσικού και οικονομικού αντικειμένου που προσκομίζει ο δικαιούχος στη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού του σχεδίου, καθώς και από τον επιτόπιο έλεγχο που πραγματοποιείται από την αρμόδια Υπηρεσία, στο τελευταίο αίτημα πληρωμής.

E-14	Για την εκρίζωση μιας δενδροκαλλιέργειας, απαιτείται άδεια εκρίζωσης;
A-14	Όχι.

E-15	Μπορεί να προστεθεί νέο μέλος με τροποποίηση ή να γίνει αντικατάσταση ενός μέλους με κάποιο άλλο το οποίο δεν είχε συμπεριληφθεί στην αρχική αίτηση;
A-15	Ναι, το Συνεργατικό Σχήμα, μετά την έγκριση της αίτησης ενίσχυσης, έχει τη δυνατότητα να υποβάλει μέχρι δύο (2) αιτήματα τροποποίησης για ουσιώδεις διαφοροποιήσεις του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, όπως είναι η αλλαγή των αγροτεμαχίων και των μελών που θα συμμετέχουν στην αναδιάρθρωση καλλιεργειών.

E-16	Αγροτεμάχιο που στην ΕΑΕ 2021 είναι δηλωμένο ως δενδρώδης καλλιέργεια και στην ΕΑΕ 2022 ως αγρανάπαυση έχει δικαίωμα ένταξης στο πρόγραμμα της αναδιάρθρωσης; Μπορεί σε αυτή την περίπτωση το μέλος του συνεταιρισμού να αιτηθεί μόνο τις δαπάνες για αγορά και εγκατάσταση δενδρυλλίων και όχι για την εκρίζωση τους;
A-16	Η εκρίζωση των δενδρυλλίων πριν την υποβολή αίτησης ενίσχυσης, θεωρείται ως έναρξη εργασιών, και επομένως στην περίπτωση που αναφέρετε, δεν τηρείται ο «χαρακτήρας κινήτρου» και τα εν λόγω αγροτεμάχια δεν μπορούν κριθούν επιλέξιμα.

2. Μελέτη Πανεπιστημιακού Φορέα

E-17	Η επιλογή του συστήματος φύτευσης παλμέτα ή γραμμική φύτευση, είναι υποχρεωτική ή μπορεί να επιλεγεί και ελεύθερο σύστημα φύτευσης; Επίσης, η υποστύλωση των δένδρων είναι υποχρεωτική;
A-17	Σύμφωνα με νεότερες οδηγίες του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, η γραμμική φύτευση και η υποστύλωση είναι υποχρεωτική για την ένταξη στο υποέργο. Εξαιρούνται από την υποστύλωση τα εσπεριδοειδή, τα αμπέλια με σύστημα μόρφωσης κύπελλο (όταν τα πρέμνα εγκαθίστανται σε επικλινή εδάφη), καθώς και για τις παρακάτω κατηγορίες: «λοιπές φυτείες 1», δηλ. Καρυδιά, Συκιά, Μαστιχόδενδρα κλπ και «λοιπές φυτείες 2», δηλ. Καστανιά, Αμυγδαλιά, Ροδιά κλπ. Επίσης δύναται να εξαιρεθούν από την υποχρεωτική υποστύλωση της καλλιέργειας, εγκαταστάσεις δένδρων (αφορά τα υπόλοιπα είδη) ή αμπέλου σε ιδιαίτερα επικλινή εδάφη (με κλίση άνω του 30%).

E-18	Το κόστος εγκατάστασης και απεγκατάστασης πυρηνόκαρπων είναι: -ελάχιστος αριθμός δένδρων/ στρέμμα : 100-> Σύνολο εγκατάστασης : 1.859,08 € -μέσος όρος / στρέμμα: 142 -> Σύνολο εγκατάστασης : 2.206,67 € - μέγιστος αριθμός δένδρων / στρέμμα : 180 -> Σύνολο εγκατάστασης : 2.437,02 € Σε περίπτωση που ο παραγωγός θέλει να φυτέψει < 100 δένδρα ανά στρέμμα μπορεί να συμμετέχει στο πρόγραμμα; Και αν ναι, ποιο θα είναι το ποσό επιδότησης για την εγκατάσταση; Σε περίπτωση που ο παραγωγός θέλει να φυτέψει 130 ή 160 δένδρα ανά στρέμμα ποιο θα είναι το ποσό επιδότησης για την εγκατάσταση;
A-18	Η φύτευση λιγότερων ή περισσότερων δένδρων σε σχέση με τον ελάχιστο ή μέγιστο αριθμό δένδρων που ορίζει η μελέτη του Πανεπιστημιακού Φορέα, δεν είναι επιλέξιμη. Στην περίπτωση φύτευσης 100-141 δένδρων/στρέμμα η μέγιστη επιλέξιμη δαπάνη αντιστοιχεί σε εκείνη των 100 δένδρων/στρέμμα, ενώ στην περίπτωση φύτευσης 142-179 δένδρων/στρέμμα η μέγιστη επιλέξιμη δαπάνη αντιστοιχεί σε

	εκείνη των 142 δένδρων/στρέμμα.
E-19	Επιτρέπεται πυκνή φύτευση π.χ. σε βερίκοκα, νεκταρίνια, ροδάκινα χωρίς σύστημα υποστήριξης με διαμόρφωση που επιτρέπει την εκμηχάνιση της καλλιέργειας;
A-19	Η φύτευση με περισσότερα δένδρα σε σχέση με τον μέγιστο αριθμό δένδρων που ορίζει η μελέτη του Πανεπιστημιακού Φορέα, δεν είναι επιλέξιμη.
E-20	Υπάρχουν περιπτώσεις σχημάτων υπέρ-πυκνων φυτειών καλλιεργειών, που ο αριθμός των δένδρων υπερβαίνει τα μέγιστα όρια των πινάκων. Για παράδειγμα: α) στα μήλα ο αριθμός των δένδρων μπορεί να φτάσει τα 450-600 δένδρα ανά στρέμμα, σε υπέρπυκνες φυτεύσεις δλδ σε αποστάσεις φύτευσης 0,5μ X 3,5μ, κάτι το οποίο ήδη συμβαίνει και μπορείτε να το διαπιστώσετε από τις δηλώσεις δένδρων στην ΕΑΕ και β) στα κεράσια ο αριθμός των δένδρων μπορεί να φτάσει τα 250-300 δένδρα ανά στρέμμα, σε υπέρπυκνες φυτεύσεις δλδ σε αποστάσεις φύτευσης 1μ X 3,5μ, κάτι το οποίο ήδη συμβαίνει και μπορείτε να το διαπιστώσετε από τις δηλώσεις δένδρων στην ΕΑΕ. Σε αυτή την περίπτωση, μπορεί να γίνει αποδεκτό το έργο αλλά με περιορισμό του κόστους στα μέγιστα όρια που θέτουν οι πίνακες, μιας και στις υποσημειώσεις των πινάκων της μελέτης του Γεωπονικού Πανεπιστημίου αναγράφει « δεν συστήνεται » και όχι « απαγορεύεται », επομένως θα μπορούσε να είναι επιλέξιμο.
A-20	Σε κάθε περίπτωση, η φύτευση λιγότερων ή περισσότερων δένδρων σε σχέση με τον ελάχιστο ή μέγιστο αριθμό δένδρων που ορίζει η μελέτη του Πανεπιστημιακού Φορέα, δεν είναι επιλέξιμη.
E-21	Υπάρχουν περιοχές που η εμπειρία έδειξε ότι δεν είναι ωφέλιμο να τηρηθούν τα ελάχιστα όρια του αριθμού των δένδρων. Τελικά τα δεδομένα της μελέτης του ΓΠΑ είναι απολύτως δεσμευτικά ή μπορούν να μην τηρηθούν επακριβώς, εφόσον υποστηριχθεί από μελέτη που αποδεικνύει την αποτελεσματικότητα και οικονομικότητα μικρότερου αριθμού δένδρων, στις συνθήκες της περιοχής;
A-21	Σε κάθε περίπτωση, η φύτευση λιγότερων ή περισσότερων δένδρων σε σχέση με τον ελάχιστο ή μέγιστο αριθμό δένδρων που ορίζει η μελέτη του Πανεπιστημιακού Φορέα, δεν είναι επιλέξιμη.
E-22	Εάν υπάρχει παλιό λειτουργικό σύστημα υποστήριξης που δεν πληροί τις προδιαγραφές του ΕΛΓΑ επιβάλλεται να αλλαχθεί ακόμα και εάν ο δικαιούχος δεν προτίθεται να αιτηθεί την αντίστοιχη δαπάνη; Εάν υπάρχουν ήδη οι στύλοι, υποστύλωσης, θα πρέπει να αντικατασταθούν ή μπορούν να κρατηθούν με ανάλογη περικοπή του κόστους υποστύλωσης;
A-22	Η εγκατάσταση καινούργιου συστήματος υποστύλωσης είναι υποχρεωτική. Εξάιρεση αποτελούν οι περιπτώσεις που αναφέρονται στην απάντηση A-17.
E-23	Υπάρχουν υποχρεωτικές προδιαγραφές των υλικών στήριξης της φυτείας ή ο κάθε δικαιούχος μπορεί να επιλέξει τα υλικά που επιθυμεί; Στην σελ.9 Παρ.1.2 της μελέτης του Γεωπονικού Πανεπιστημίου αναφέρεται: «Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στις γραμμικές καλλιέργειες, όπου αυτό είναι εφαρμόσιμο (με τις προδιαγραφές του συστήματος υποστύλωσης του ΕΛΓΑ), καθώς υπό αυτή τη μορφή καθίσταται αποτελεσματικότερη κτλ...».
A-23	Η τήρηση των προδιαγραφών που θέτει ο ΕΛΓΑ για το σύστημα υποστύλωσης είναι υποχρεωτική.

E-24	Η πλήρης εδαφολογική ανάλυση και η ανάλυση ποιότητας νερού πρέπει να γίνει ξεχωριστά για κάθε αγροτεμάχιο που θα συμμετέχει στο πρόγραμμα; Πρέπει να προσκομίσουμε τα αντίστοιχα έγγραφα ως απαραίτητα δικαιολογητικά;
A-24	Η «εδαφολογική ανάλυση» αφορά κάθε αγροτεμάχιο που συμμετέχει στο υπόεργο, με εξαίρεση την περίπτωση όμορων αγροτεμαχίων για τα οποία μπορεί να γίνει δεκτή μία ανάλυση. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να ακολουθούνται οι οδηγίες των αναλυτικών εργαστηρίων. Η «ανάλυση ποιότητας νερού» αφορά κάθε υδροληψία από την οποία θα αρδεύονται τα αγροτεμάχια που θα συμμετέχουν στο υπόεργο. Τα αντίστοιχα έγγραφα θα πρέπει να προσκομιστούν το αργότερο κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων ενίσχυσης.

E-25	Σχετικά με την λίστα προαπαιτούμενων και συστάσεων για τον φάκελο αξιολόγησης, πότε πρέπει να υποβληθούν; Ποια η διαφορά μεταξύ προαπαιτούμενων και συστάσεων; Οι συστάσεις είναι προαιρετικές στην υλοποίηση τους ενώ τα προαπαιτούμενα είναι απαραίτητα;
A-25	Τα «προαπαιτούμενα» που περιλαμβάνονται στη Μελέτη του Πανεπιστημιακού Φορέα, προσκομίζονται είτε κατά το στάδιο υποβολής της αίτησης, εφόσον είναι διαθέσιμα ή σε αντίθετη περίπτωση κατά το στάδιο της αξιολόγησης. Κατ' εξαίρεση το «έγγραφο ταυτότητας και φυτοϋγείας φυτικού υλικού – δενδρυλλίων», προσκομίζεται στο αίτημα πληρωμής που αφορά στην αγορά των δενδρυλλίων. Οι «συστάσεις» αφορούν στοιχεία που θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για την επιτυχή επιλογή ενός πλάνου αναδιάρθρωσης και δεν αφορούν στοιχεία που θα πρέπει να υποβληθούν στα πλαίσια του υποέργου.

E-26	Σε πολλά σημεία της μελέτης του Γεωπονικού Πανεπιστημίου αναφέρεται η λέξη «συστήνεται». Παρακαλώ να αποσαφηνιστεί εάν πρόκειται για σύσταση και όχι προϋπόθεση, δηλαδή ότι είναι συμβουλευτικού χαρακτήρα και όχι υποχρεωτικού.
A-26	Οι συστάσεις που περιλαμβάνονται στη Μελέτη του Γεωπονικού Πανεπιστημίου, είναι συμβουλευτικού χαρακτήρα με εξαίρεση τον ελάχιστο και μέγιστο αριθμό δένδρων, και την υποχρέωση για γραμμική φύτευση και υποσύλωση, που είναι υποχρεωτικά.

3. Τόπος υλοποίησης

E-27	Μπορούν τα αγροτεμάχια που συμμετέχουν στο υπόεργο να ανήκουν σε απομακρυσμένες μεταξύ τους Περιφερειακές Ενότητες;
A-27	Το υπόεργο δεν θέτει ως προϋπόθεση τα συμμετέχοντα στην αναδιάρθρωση αγροτεμάχια να ανήκουν υποχρεωτικά στην ίδια Περιφερειακή Ενότητα ή Περιφέρεια αρκεί να προκύπτει από το καταστατικό του Συνεργατικού Σχήματος, η δραστηριοποίηση του Σχήματος σε όλες τις Περιφερειακές Ενότητες/ Περιφέρειες που ανήκουν τα συμμετέχοντα αγροτεμάχια. Σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα με την Πρόσκληση του υποέργου, ισχύει ότι: «Σε περίπτωση που η υλοποίηση της επένδυσης λαμβάνει χώρα σε περισσότερες από μία Περιφερειακές Ενότητες με διαφορετικά ποσοστά έντασης ενίσχυσης, στην οικονομοτεχνική μελέτη γίνεται ανάλυση των επιλέξιμων δαπανών ανά Περιφερειακή Ενότητα και υπολογίζεται διακριτά το ποσό της επιχορήγησης ανά Περιφερειακή Ενότητα και ανά επιλέξιμη δαπάνη».

4. Επιλέξιμες Δαπάνες – Επιλέξιμες Καλλιέργειες

E-28	Η δαπάνη του συμβούλου για την υποβολή της πρότασης στο υποέργο, είναι επιλέξιμη;
A-28	Η δαπάνη του συμβούλου για την υποβολή της πρότασης στο υποέργο, δεν περιλαμβάνεται στις επιλέξιμες δαπάνες της υποπαραγράφου 3.7, της παραγράφου 3.

E-29	Υπάρχει πρόβλεψη για κάλυψη της απώλειας εισοδήματος έως ότου τα νέα δέντρα γίνουν πλήρως παραγωγικά;
A-29	Η κάλυψη της απώλειας εισοδήματος δεν είναι επιλέξιμη στα πλαίσια του παρόντος υποέργου.

E-30	Οι Λωτοί σε ποια κατηγορία δένδρων ανήκουν; Στον Πίνακα 4.10 «λοιπά δένδρα»;
A-30	Οι δενδροκαλλιέργειες που δεν περιλαμβάνονται στις κατηγορίες για τις οποίες ορίζονται συγκεκριμένα κόστη εγκατάστασης και απεγκατάστασης, μπορούν να περιληφθούν στην κατηγορία «Λοιπά Δένδρα» και σε υποκατηγορία ανάλογα με την αξία αγοράς των δενδρυλλίων.

E-31	Στο πρόγραμμα αναδιάρθρωσης καλλιεργειών συμπεριλαμβάνεται και η κορινθιακή σταφίδα;
A-31	Η κορινθιακή σταφίδα περιλαμβάνεται στο υποέργο, μόνο εφόσον στην ΕΑΕ 2021, εμφανίζεται ως επιτραπέζια ποικιλία.

E-32	Στο υποέργο της αναδιάρθρωσης είναι επιλέξιμη η εγκατάσταση και καλλιέργεια δένδρων Ιπποφαούς;
A-32	Ναι, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι δενδροκαλλιέργειες που δεν περιλαμβάνονται στις κατηγορίες για τις οποίες ορίζονται συγκεκριμένα κόστη εγκατάστασης και απεγκατάστασης, μπορούν να περιληφθούν στην κατηγορία «Λοιπά Δένδρα» και σε υποκατηγορία ανάλογα με την αξία αγοράς των δενδρυλλίων.

E-33	Οι δαπάνες που αφορούν τις εργαστηριακές αναλύσεις εδάφους και νερού είναι επιλέξιμες στα πλαίσια της αίτησης ενίσχυσης;
A-33	Όχι, οι δαπάνες που αφορούν τις εργαστηριακές αναλύσεις εδάφους και νερού δεν είναι επιλέξιμες.

E-34	Είναι δυνατή η εκρίζωση ελαιοδένδρων και η φύτευση άλλης δενδρώδους καλλιέργειας που περιλαμβάνεται στη μελέτη του ΓΠΑ;
A-34	Όχι, η ελαιοκαλλιέργεια δεν είναι επιλέξιμη για αναδιάρθρωση.

5. Χρηματοδότηση

E-35	Α.Ε.Σ η οποία αποτελείται από ένωση Συνεταιρισμών, εάν υποβάλλει αίτηση, ο μέγιστος προϋπολογισμός δύναται να είναι 1.000.000,00€; Εάν υποβάλουν ξεχωριστές αιτήσεις οι Συνεταιρισμοί, ο μέγιστος προϋπολογισμός δύναται να είναι 1.000.000,00€ ανά πρόταση;
A-35	Ναι, με την προϋπόθεση ότι το ποσό της ενίσχυσης δεν ξεπερνά τις 500.000 Ευρώ, για κάθε μία από τις αιτήσεις των μεμονωμένων Συνεταιρισμών, και τηρούνται οι λοιποί όροι και προϋποθέσεις του υποέργου.

6. Παραρτήματα

E-36	Νόμιμη κατοχή: Στην περίπτωση που ένας Αγροτικός Συνεταιρισμός θέλει να υποβάλει αίτηση ενίσχυσης για το υπομέτρο της αναδιάρθρωσης καλλιεργειών, οφείλει να έχει αγροτική έκταση στο ΑΦΜ του, είτε ιδιόκτητη είτε μισθωμένη και να έχει υποβάλει ΕΑΕ 2022, ή αρκεί να διαθέτουν αγροτική έκταση οι παραγωγοί που το απαρτίζουν;
A-36	Το υποέργο δεν θέτει ως προϋπόθεση το Συλλογικό Σχήμα που θα υποβάλει αίτηση ενίσχυσης να διαθέτει δική του αγροτική έκταση (στο ΑΦΜ του), αρκεί οι παραγωγοί μέλη του, να αποδεικνύουν την νόμιμη κατοχή των αγροτεμαχίων που θα αναδιαρθρωθούν, με τα δικαιολογητικά του Παραρτήματος Ι και να τα έχουν δηλώσει στην ΕΑΕ 2021 με δενδρώδεις καλλιέργειες.
E-37	Νόμιμη κατοχή: Στην περίπτωση που ο κάτοχος του αγροτεμαχίου, το 2021 είναι διαφορετικό πρόσωπο από τον κάτοχο το 2022, τι συμπληρώνουμε στο σχετικό αρχείο με την λίστα των αγροτεμαχίων;
A-37	Το όνομα του παραγωγού που έκανε την ΕΑΕ 2021, δεν αναγράφεται στη λίστα αγροτεμαχίων. Στην περίπτωση που αναφέρετε, στη στήλη του «Ιδιοκτησιακού Καθεστώτος», συμπληρώνετε απλά «Μισθωμένο».
E-38	Νόμιμη κατοχή: Τα τεμάχια που ο εκάστοτε παραγωγός θέλει να συμπεριλάβει στο πρόγραμμα της αναδιάρθρωσης, πως θα περιέρχονται στο ΑΦΜ του συλλογικού φορέα, ο οποίος θα αποτελεί και τον υποψήφιο δικαιούχο; Για παράδειγμα, μέσω χρησιδανείου; Υπάρχει εναλλακτική λύση; Εφόσον επιλεγεί η λύση του χρησιδανείου, δεσμεύει ο συλλογικός φορέας το αγροτεμάχιο του παραγωγού, κάτι που έχει σαν αποτέλεσμα να μην μπορεί να εμφανίζει την παραγωγή μέσω παραστατικών στο όνομά του, υπάρχει λύση για αυτό; Επιπροσθέτως, στη λύση του χρησιδανείου, θα μπορεί ο εκάστοτε παραγωγός να συνεχίζει να δηλώνει το αγροτεμάχιο του στο δικό του ΟΣΔΕ, όπως έκανε μέχρι τώρα, να πληρώνει τις ασφαλιστικές του εισφορές, να λαμβάνει αποζημιώσεις και επιδοτήσεις που αντιστοιχούν σε αυτό;
A-38	Το υποέργο δεν θέτει ως προϋπόθεση, τα αγροτεμάχια που θα συμμετέχουν στο πρόγραμμα της αναδιάρθρωσης, να περιέλθουν με οποιονδήποτε τρόπο στο ΑΦΜ του Συλλογικού Σχήματος που θα υποβάλει αίτηση ενίσχυσης. Το υποέργο θέτει όμως ως προϋπόθεση τη σύναψη Συμφωνητικού μεταξύ του δικαιούχου (Συλλογικού Σχήματος) και των παραγωγών - μελών του, που θα αφορά κατ'ελάχιστον: α) την υλοποίηση της αναδιάρθρωσης των καλλιεργειών από τον δικαιούχο (Συλλογικό Σχήμα) για λογαριασμό των παραγωγών - μελών του και την παραχώρηση των παγίων στοιχείων (δενδρύλλια, σύστημα υποστήριξης κλπ) σε αυτούς, και β) την υποχρέωση των παραγωγών - μελών να παραμείνουν μέλη του δικαιούχου (Συλλογικού Σχήματος), τουλάχιστον για 6 έτη από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης ενίσχυσης. Οι παραγωγοί-μέλη συνεχίζουν να δηλώνουν τα αγροτεμάχια στην δική τους ΕΑΕ, να πληρώνουν τις ασφαλιστικές τους εισφορές, και να λαμβάνουν αποζημιώσεις και επιδοτήσεις που αντιστοιχούν σε αυτά.
E-39	Νόμιμη κατοχή: Πώς θα αποδεικνύει ο παραγωγός ότι το εκάστοτε αγροτεμάχιο, που θέλει να εντάξει στο πρόγραμμα της αναδιάρθρωσης, βρίσκεται στην κατοχή του; Σε περίπτωση ενοικίασης, αρκεί μισθωτήριο μέσω taxisnet, τουλάχιστον βετίαις; Σε περίπτωση ιδιόκτητου αγροτεμαχίου, θα απαιτείται συμβολαιογραφική πράξη μετεγγραμμένη στο υποθηκοφυλακείο ή ανάρτηση

	κτηματολογίου ή και κάτι άλλο;
A-39	Για την τεκμηρίωση της νόμιμης κατοχής απαιτούνται τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι. Σε περίπτωση ενοικίασης αγροτεμαχίου, η ελάχιστη διάρκεια μίσθωσης είναι τα 6 έτη από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης ενίσχυσης. Η τεκμηρίωση της νόμιμης κατοχής αφορά κάθε αγροτεμάχιο που περιλαμβάνεται στην αίτηση ενίσχυσης, είτε ανήκει στο ίδιο το Συλλογικό Σχήμα που υποβάλει αίτηση ενίσχυσης είτε στα μέλη του.

E-40	Σε περίπτωση που κάποιο ενοικιαστήριο λήγει πριν την εξαετία που δεσμεύεται ο παραγωγός (π.χ. 2024) τι γίνεται σε αυτή την περίπτωση; Έχει το δικαίωμα να ανανεώσει το ενοικιαστήριο και τότε;
A-40	Η νόμιμη κατοχή για τουλάχιστον 6 έτη, από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης ενίσχυσης, αποδεικνύεται το αργότερο κατά το πρώτο αίτημα πληρωμής. Στην περίπτωση που αναφέρετε, θα πρέπει το μισθωτήριο να έχει επεκταθεί στα 6 έτη, πριν το πρώτο αίτημα πληρωμής.

E-41	Εάν στην ΕΑΕ 2022 π.χ. τα στρέμματα είναι 5.9 αλλά στην ΕΑΕ 2021 τα στρέμματα για το ίδιο αγροτεμάχιο ήταν 5.6 θα είναι επιλέξιμο;
A-41	Για τον προσδιορισμό της επιλέξιμης έκτασης, λαμβάνεται υπόψη η ΕΑΕ 2021.

E-42	Ωριμότητα Επενδυτικού Σχεδίου: Σχετικά με την τεκμηρίωση ίδιας συμμετοχής σε υφιστάμενη επιχείρηση, μας καλύπτει ως δικαιολογητικό η απόφαση γενικής συνέλευσης στην οποία θα αναγράφεται πως θα υπάρξει πρόθεση αύξησης μετοχικού κεφαλαίου σε περίπτωση που η επιχείρηση ενταχθεί στο Υποέργο;
A-42	Για την τεκμηρίωση της ιδιωτικής συμμετοχής απαιτούνται τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι. Στο Παράρτημα Ι, δεν περιλαμβάνεται ως δικαιολογητικό η απόφαση γενικής συνέλευσης για την πρόθεση αύξησης μετοχικού κεφαλαίου σε περίπτωση που η επιχείρηση ενταχθεί στο Υποέργο.

E-43	Ωριμότητα Επενδυτικού Σχεδίου: Σχετικά με το κριτήριο επιλεξιμότητας «Ωριμότητα Σχεδίου», το 20% των επιλέξιμων δαπανών δύναται να καλυφθεί εξ ολοκλήρου με δανειοδότηση ή πρέπει να καλύπτεται αποκλειστικά από ίδια συμμετοχή;
A-43	Η ιδιωτική συμμετοχή (δηλαδή η διαφορά μεταξύ του επιλέξιμου προϋπολογισμού και της δημόσιας ενίσχυσης) δύναται να καλύπτεται με ίδια κεφάλαια ή/και τραπεζικό δανεισμό με την προϋπόθεση ότι το 20% των επιλέξιμων δαπανών αποτελεί ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου που δεν περιέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης.

E-44	Ωριμότητα Επενδυτικού Σχεδίου: Η κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής μπορεί να καλυφθεί με τα μέσα υπόλοιπα των μελών του Συνεταιρισμού;
A-44	Όχι.

E-45	Ωριμότητα Επενδυτικού Σχεδίου: Αγροτικός Συνεταιρισμός προσκομίζει το απόσπασμα απόφασης Γενικής Συνέλευσης για την αύξηση του συνεταιριστικού κεφαλαίου αλλά, καθότι δεν είναι εγγεγραμμένος στο ΓΕΜΗ, δεν προσκομίζει το πιστοποιητικό για την καταχώρηση της συγκεκριμένης απόφασης. Αρκεί το απόσπασμα της απόφασης για την απόδειξη της ίδιας συμμετοχής ή πρέπει συμπληρωματικά να προσκομίσουμε κάτι άλλο;
A-45	Ναι, αρκεί το απόσπασμα της απόφασης.

E-46	Αίτηση Ενίσχυσης: Στην υποβολή της αίτησης ενίσχυσης τι πρέπει να συμπληρώσουμε στα πεδία που αναφέρονται στους ΚΑΔ-Υφιστάμενης κατάστασης επιχείρησης (4.1) και στους ΚΑΔ-επένδυσης (9.2).
A-46	Τα σημεία που αφορούν τους ΚΑΔ, αφήνονται κενά.

E-47	Η Υπεύθυνη Δήλωση περί μη πρόκλησης σημαντική βλάβης και η έκθεση Ελέγχου συμβούλου/μηχανικού απαιτούνται για το παρόν υποέργο;
A-47	Ναι, απαιτείται.

7. Διάφορα

E-48	Θα τηρηθεί σειρά προτεραιότητας σε σχέση με την επιλεξιμότητα των φακέλων ή θα υπάρχει κάποιο σύστημα βαθμολόγησης και κριτηρίων ώστε να επιλεχθούν οι δικαιούχοι;
A-48	Η αξιολόγηση των αιτήσεων είναι άμεση. Άμεση είναι η αξιολόγηση σύμφωνα με την οποία οι αιτήσεις ενίσχυσης αξιολογούνται αυτοτελώς και εγκρίνονται με βάση τη χρονική σειρά υποβολής τους, όπως αυτή πιστοποιείται από τον αριθμό πρωτοκόλλου που εκδίδεται από το Πληροφοριακό Σύστημα Υποβολής των Αιτήσεων (ΠΣ) και μέχρι εξαντλήσεως των διαθέσιμων πιστώσεων του υποέργου (παράγραφος 3.5).

E-49	Εκτός από την ηλεκτρονική υποβολή του αιτήματος ενίσχυσης απαιτείται και η υποβολή φυσικού φακέλου;
A-49	Σύμφωνα με το άρθρο 10 της πρόσκλησης δεν προβλέπεται η υποβολή φυσικού φακέλου.

E-50	Η Πρόσκληση αναφέρει ότι η αίτηση μαζί με το σύνολο των δικαιολογητικών υποβάλλονται με ψηφιακή υπογραφή (όπου απαιτείται) στην Ενιαία Ψηφιακή Πύλη του Δημοσίου – www.gov.gr – στην ενότητα Γεωργία και κτηνοτροφία / Γεωργική Επιχειρηματικότητα, αφού πρώτα ο χρήστης κάνει εγγραφή. Ο εν δυνάμει δικαιούχος που θα πρέπει να κάνει εγγραφή;
A-50	Δεν απαιτείται εγγραφή. Η είσοδος γίνεται με τη χρήση κωδικών Taxisnet.

E-51	Όταν αναφέρεστε στην Ψηφιακή υπογραφή τι εννοείτε; Ο κάθε δικαιούχος θα πρέπει να κάνει τις διαδικασίες να εκδώσει ψηφιακή υπογραφή;
A-51	Ο υποψήφιος θα πρέπει είτε να εκδώσει ψηφιακή υπογραφή είτε να προβεί σε πιστοποίηση γνησιότητας του εγγράφου μέσω του gov.gr

E-52	Σχετικά με τις δαπάνες των επενδυτικών σχεδίων, αυτές θα πρέπει να υποβάλλονται στην πλατφόρμα gov.gr ή θα περιγράφονται αναλυτικά ανά είδος και κόστος μόνο στην τεχνοοικονομική μελέτη;
A-52	Θα περιγράφονται αναλυτικά ανά είδος και κόστος στην οικονομοτεχνική μελέτη η οποία θα πρέπει να συνοδεύεται από συμπληρωμένο πίνακα ανάλυσης επενδυτικών δαπανών. Ο συνολικός προϋπολογισμός της επένδυσης θα αναλύεται βάσει της παραγράφου 3.7.

E-53	Ποια είναι η διάρκεια υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων, δηλαδή σε πόσους μήνες από την απόφαση ένταξης θα πρέπει να έχουν υλοποιηθεί τα έργα;
A-53	Τα επενδυτικά σχέδια θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί έως την 31η Μαΐου 2025, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας έκδοσης της απόφασης έγκρισης ενίσχυσης.

E-54	Αν κατά την διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος ακυρωθεί κάποια επιλέξιμη δαπάνη με αποτέλεσμα να μειωθεί ο αιτούμενος προϋπολογισμός < 500.000 € (κατώτατος αιτούμενος προϋπολογισμός για εισαγωγή στο μέτρο), θα ακυρωθεί ολόκληρο το επενδυτικό σχέδιο ή μόνο η συγκεκριμένη δαπάνη;
A-54	Η συγκεκριμένη δαπάνη θα αξιολογηθεί ως μη επιλέξιμη αλλά δεν θα απενταχθεί ολόκληρο το επενδυτικό σχέδιο, εφόσον αποδεικνύεται ότι ο δικαιούχος δεν δημιούργησε τεχνητά τις προϋποθέσεις, προκειμένου να ενταχθεί στο υπόεργο.